

Список бібліографічних посилань

1. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 18 Будівельні контр-ракти : наказ М-ва фінансів України від 28.04.2001 № 205. *Офіційний вісник України*. 2001. № 21. Ст. 965.
2. Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва : по-станова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764. *Офіційний вісник України*. 2001. № 52. Ст. 134.
3. Черноморец А. Е. Хозрасчёт в капитальном строительстве на основе межхозяйствен-ной кооперации (правовой аспект). Красноярск : Изд-во Краснояр. ун-та, 1985. 204 с.
4. Абрамович А. М. Государственное управление строительством в СССР. М. : Наука и техника, 1992. 271 с.
5. Брагинский М. И. Совершенствование законодательства о капитальном строительст-ве. М. : Стройиздат, 1982. 144 с.
6. Брауде И. Л. Правовое регулирование капитального строительства в СССР : авто-реф. дис. ... д-ра юрид. наук. М. : Госюриздат, 1954. 28 с.
7. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнєцова та ін. ; за ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.
8. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / за ред. Г. Л. Знамен-ського, В. С. Щербини ; О. А. Беляневич, О. М. Вінник, В. С. Щербина та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 720 с.
9. Кучаковська Н. Правове регулювання договору підряду на капітальне будівництво: окремі аспекти. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 5. С. 58–62.
10. Шевченко Я. Обсуждаем противоречия между Гражданским и Хозяйственным кодек-сами Украины. *Юридичний радник*. 2006. № 4. С. 97–101.

Одержано 02.03.2018

УДК 342.72

Дмитро Олександрович Приходько,

слухач магістратури денної форми навчання

факультету публічного управління та адміністрування

Харківського регіонального інституту державного управління

Національної академії державного управління при Президентів України

ВПЛИВ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС НА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Україна, вступивши до Ради Європи, ратифікувала в липні 1997 року Європейську конвенцію про захист прав людини і основних свобод, поставила на меті привести зако-нодавство України у відповідність зі стандартами Ради Європи. Згідно з європейськими стандартами мають бути закріплені та гарантовані основні права та свободи людини. В правовій літературі всі міжнародні норми в галузі прав і свобод людини прийнято назива-ти міжнародними стандартами [1, с. 66].

Стандарт (англ. standard) – це ознаки певного явища, що встановлені компетентним органом, звичаєм або за загальною згодою як модель чи приклад. Стандарт – це певний зразок (еталон, модель), що приймається за вихідний для порівняння з ним інших подібних об'єктів чи явищ. Тому Європейський правовий простір можна розуміти ще й як середовище,

в якому держави – члени ЄС можуть ефективно взаємодіяти і співпрацювати, маючи у своєму арсеналі сукупність певних стандартів. Слід зауважити, що утворення і подальша інституалізація Європейського Союзу стала вагомим фактором впливу на розвиток держав – членів. Політичні, економічні та соціальні зміни, які виникають на національному рівні в результаті європейської інтеграції, вже протягом більше двадцяти років характеризуються дослідниками як процеси «європеїзації». Європеїзація в широкому значенні – це зміни, що відбуваються в усіх сферах суспільного життя під впливом процесу європейської інтеграції.

Європеїзацію можливо визначити як цілеспрямовану, програмовану адаптацію внутрішнього національного законодавства, процедур, норм, стандартів до норм і правил ЄС. Європеїзація охоплює різні сфери: право, економіку, політичні системи, охорону навколишнього середовища, а також сферу публічного адміністрування, процеси вироблення політики, механізми її ефективного впровадження тощо.

Слід розрізняти терміни «європеїзація» та «європейський правовий простір», оскільки європеїзація пов'язана з процесом зростаючого впливу, а виникнення європейського правового простору означає процес сходження або конвергенції. Крім того, необхідно розрізняти процеси впливу законодавства ЄС на національні правові системи та національне законодавство.

Європеїзація національних правових систем відбувається:

- через зобов'язання запроваджувати і забезпечити дотримання нормативно-правових актів ЄС;

- під впливом прецедентного права, тобто рішень Суду Європейських Співтовариств;

- завдяки тісній співпраці національних урядовців та державних службовців в інституціях ЄС та на міжнаціональному рівні під час проведення переговорів, нарад з підготовки та прийняття рішень, реалізації спільних програм і політик і т. п.;

- через створення мереж і мережне співробітництво, для якого залучаються представники ЄС, національні політики і урядовці, державні службовці всіх рівнів, представники приватного сектора, профспілок, громадянського суспільства, науковці та інші.

У результаті відмінні колись національні правові системи держав – членів ЄС набувають усе більше спільних рис. Процес відбувається поступово і природно, не зачіпає національно-історичних традицій і, що важливо, не викликає в держав або їх громадян застережень і побоювань. Це зумовлено тим, що європеїзація відбувається паралельно з процесами модернізації та інтернаціоналізації не лише в державах – членах ЄС, але й країнах – сусідах Євросоюзу, які запозичують кращий досвід державного будівництва та законотворення тощо.

Незважаючи на особливості підходів до організації і функціонування правових систем в різних країнах Європейського Союзу, що, як правило, мають історичне національне коріння, існують загальновизнані стандарти та принципи, на яких ґрунтується функціонування правових систем усіх країн ЄС.

Список бібліографічних посилань

1. Кройтор В. А., Степаненко Т. В. Стандарти Європейського Союзу в сфері цивільного судочинства і проблема доступу до правосуддя. *Наукові записки Харківського економіко-правового університету*. 2005. № 1 (2). С. 64–77.

Одержано 10.04.2018

Вікторія Юріївна Цебинога,*курсант Харківського національного університету внутрішніх справ;**ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7500-3378>***ОБОРОТОЗДАТНІСТЬ ОБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА**

Пануюча концепція цивільного права, як в Україні, так і за її межами, базується на тому, що об'єкти авторського права не є оборотоздатними. Оборотоздатними є лише майнові права на результати інтелектуальної, творчої діяльності. Така наукова позиція знайшла своє пряме відображення у цивільних кодексах деяких країн пострадянського простору (див. напр. ч. 4 ст. 129 Цивільного кодексу (далі – ЦК) Російської Федерації). А ЦК Республіки Білорусь взагалі не розглядає результати інтелектуальної діяльності у якості об'єктів цивільного права. Такими, відповідно до ст. 128 ЦК Республіки Білорусь є виключні права на результати інтелектуальної діяльності. Саме вони (права) і є оборотоздатними (ст. 129 ЦК Республіки Білорусь). Щодо вітчизняного законодавства, то ЦК України прямо не закріплює вказану концепцію, але вона традиційно визнається як в теорії права, так і в правозастосуванні.

Разом з тим, застосувавши до наведеної вище традиційної позиції метод альтернатив, ми вважаємо, що саме об'єкти авторського права є оборотоздатними.

Така точка зору може бути обґрунтована наступним чином.

1. Відповідно до ч. 1 ст. 433 ЦК України, об'єктами авторського права є твори. А як зазначав В. І. Серебровський, твір – це сукупність ідей, думок і образів, які отримали в результаті творчої діяльності автора своє вираження в доступній для сприйняття людськими почуттями конкретній формі, що допускає можливість відтворення [1, с. 32]. Таким чином, об'єкт авторського права – це ті ідеї, думки, образи, які виникли у свідомості автора та були ним виражені у формі, доступній для сприйняття людськими почуттями, тобто на матеріальному носії, що дозволяє відтворити ці ідеї, думки, образи свідомістю осіб, які їх сприймають.

2. Загально відомо, що оборотоздатність – це здатність об'єктів цивільного права знаходитися у цивільному обороті (залучатися до обороту). Залежно від ступеня оборотоздатності поділяється на три види: вільна оборотоздатність (здатність вільно знаходитися в обороті), обмежена оборотоздатність (здатність знаходитися в обороті лише між певними суб'єктами або в певному порядку), не оборотоздатність (не здатність знаходитися в обороті або завдяки своїм природнім властивостям, або завдяки приписам законодавства).

Оборотоздатність визнається лише за об'єктами цивільного права. Причому, це одна з їх обов'язкових властивостей. Тобто кожен об'єкт має одну із трьох ступенів оборотоздатності. І, як справедливо зазначає В. А. Белов, цивілісту важливо знати не тільки те, що той або інший матеріальний чи нематеріальний субстрат є об'єктом цивільних прав (правовідносин), а й те, чи є він об'єктом цивільного обороту. Перше необхідно для того, щоб визначити зміст правовідносин, які могли б скластися з приводу відповідного об'єкта. Друге – для того, щоб визначити коло фактичних обставин, які є або не є підставами для динаміки (руху) таких правовідносин [2].

Таким чином, якщо кожен з об'єктів цивільного права має один з трьох ступенів оборотоздатності, а об'єкти авторських прав є об'єктами цивільних прав, то і об'єкти авторських прав мають один із ступенів оборотоздатності, а отже, оборотоздатні.